

Fullmäktige 25.10.2021 § 145

§ 145

Motion om utveckling av hörandet av barn

Beredning och upplysningar:
 Ticklén Marion
 Ihalainen Leena
 Ahonen Sanna
 Kaarnalehto Annika
 Hänninen Salla
 fornamn.efternamn@esbo.fi
 Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Saara Hyrkkös m.fl. motion 26.4.2021 om utveckling av hörandet av barn och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordföranden föreslog understödd av Tiina Elo att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kan bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
 Ärendet bordlades enhälligt.

Redogörelse

Motion

Saara Hyrkkö och 21 andra ledamöter lämnade 26.4.2021 en motion om utveckling av hörandet av barn. Ledamöterna har föreslagit att praxis och kompetensen som gäller hörande av barn ska stärkas inom de olika sektorerna så att också barnen kan påverka, och att detta beaktas när Esbo stads modell för delaktighet utvecklas.

Svar

Delaktighet innebär främjande av välfärd

Barns och ungas delaktighet utgår från dem själva och det är viktigt att de blir hörda i sin vardag.

För ledningen av välfärdsarbetet i Esbo stad ansvarar stadens ledningsgrupp, styrgruppen för främjande av välfärd, hälsa och delaktighet samt tre styrgrupper för välfärdsarbete bland olika åldersgrupper: styrgrupper för barn och unga, för personer i arbetsför ålder och för äldre. Strukturerna för främjande av delaktighet stärktes genom att delaktighet i högre grad inkluderades i styrgruppens arbete 2021, då delaktighet lades till också i styrgruppens namn.

De tre styrgrupperna för åldersgrupperna planerar, följer upp och utvärderar det förvaltningsövergripande välfärdsarbetet. Dessa ansvarar

bland annat för uppställandet av välfärds mål och åtgärder som gäller åldersgruppen samt för uppföljningen av dem.

I frågor som gäller välfärd samarbetar man intensivt bland annat med organisationer, församlingar och företag som är verksamma i regionen. Viktiga partner är också läroanstalterna i regionen.

Prioriteringarna i fråga om välfärd i Esbo baserar sig på den nationella barnstrategin och FN:s principer för hållbar utveckling. Åren 2021–2025 ligger tyngdpunkten i främjandet av välfärd på en god vardag för barn och unga. Om Esbobornas delaktighet rapporteras som en del av välfärdsinformationen.

Vad har det redan gjorts/nuläge

Projekt

Inom projektet Hyvä näkyviin i norra Esbo har man inlett ett samarbete med områdets daghem och skolor och bildat ett sektorsövergripande samarbetsnätverk av experter i området. Samtidigt har man utvecklat fritidsverksamhet med låg tröskel som möjliggör delaktighet för alla. I projektet utnyttjar man också ungdomarnas egen kompetens och stärker upplevelsen av delaktighet i området.

Boken Kika in i Esbo har skrivits med barn.

I samband med enkäten Mitt Esbo på kartan fick man tack vare skolsamarbetet ett helt exceptionellt antal svar från unga (en tredjedel av alla som svarade på enkäten). De som svarade var elever i årskurserna 6 och 9 samt studerande på andra stadiet. Det är meningen att fortsätta med ett sådant här arbete.

I ett projekt för utveckling av Södris aktivitetspark, Budgetera parken, testade vi en spelapp där man kunde välja sina favoriter bland olika lekredskap. I försöket med deltagande budgetering deltog också barn som satt i sina föräldrars knä och som berättade vilka redskap de tyckte man borde välja bland de givna alternativen. En räknare räknade kostnaderna för alternativen.

Verksamhetsmodeller

Inom barnskyddet utvecklar ungdomar verksamheten 16 + "Unga samutvecklare" i samarbete med Osallisuuden aika ry. I verksamheten används kamratledare.

Även inom gatu- och parkprojekt har man samarbetat med skolor och bibliotek. I planeringen av lekparker strävar man efter att beakta barnen, och till exempel i enkäter nämns i allmänhet att man ombeds svara tillsammans med barnen. I planeringsskedet informerar staden om att en ombyggnad är på kommande bland annat genom meddelanden i parken. Om det är fråga om en aktivitetspark, ges information också till aktivitetsparkens personal. Med barn diskuteras också på terrängbesök på objektet.

I planeringen av parker har också de allra minsta barnen medverkat, bland annat i Tunnparken i Mattby. Där inbjöds uttryckligen familjer och barn till parken som ska byggas om för att berätta sina åsikter om lekredskap. Barnen deltog bland annat genom att klistra klistermärken på papper.

Även i Esbo centrum har man kläckt idéer tillsammans med unga i området för en upprustning av takterrassen i Entresse. Där tog ungdomarna fint en ledande roll, och staden har stött detta.

I skolbyggnadsprojekt har eleverna deltagit i planeringen av lokaler och gårdar. I utvecklingen av stadsmiljön har man tillsammans med barn och unga prövat bland annat förstärkt verklighet i digitala försök och

ordnat olika slags verkstäder för skolelever. Dessutom har skolbarnen bland annat varit med om att planera och måla byggplatsstängsel.

Deltagande budgetering har använts med barn och unga i Esbo både i daghem vid olika materialanskaffningar och i de ungas egen metod för deltagande budgetering ManiMiitti.

Esbo stads modell för delaktighet styr stadens verksamhetsmodeller vid samarbetet med invånarna. I enlighet med delaktighetsmodellen kan alla Esbobor påverka och delta i utvecklingen av sin hemstad.

Vad planeras eller görs det i fortsättningen

Projekt

Målet med projektet Hyvä näkyviin är att skapa en skalbar modell för att främja barns och ungas välbefinnande. I modellen ligger fokus på att stödja barn och unga, höra de ungas röst och lyfta fram det goda. I modellen testas nya verksamhetsmodeller med 6–18-åringar.

Utbildning för personalen

Vi har identifierat ett utvecklingsbehov för att involvera barn och unga. Avsikten är att utveckla och öka både metoderna och personalens kompetens. Hösten 2021 ordnas en utbildningshelhet för personalen i syfte att utveckla de ungas möjligheter till delaktighet. Innehållet i utbildningarna kommer från ungdomar i Esbo med hjälp av Dialogpaus-diskussioner som förs med dem. Helheten fokuserar uttryckligen på ungas delaktighet och utformningen av en modell och ett utbildningspaket för ungas delaktighet samt på deltagande budgetering.

Personalen uppmuntras att utbilda sig och använda olika material som beaktar barn och unga som stöd för verksamheten, bland annat webbutbildningen Katsela palveluita lapsen silmin ("Granska tjänster med barnets ögon") och handboken Kohti kaikkien kaupunkia! ("Mot en stad för alla!"). Personalens eget nätverk för delaktighet ordnar utbildningar och möten för personalen för att stödja användningen av verktyg för delaktighet. I Esbo används redan bland annat Dialogpauser. Användningen av dialoger utvidgas och fördjupas nu för första gången så att de omfattar också unga och i planerna ingår också egna dialoger för barn. Esbo samarbetar här bland annat med Lahtis, där dialoger som är särskilt avsedda för barn (Skidialogit) håller på att utvecklas. Även användning av barncentrerad tjänstedesign har diskuterats. Sociala medier är en kanal som når barn och unga, och personalen erbjuds mer utbildning för att använda dem.

Personalutbildningar och gemensam behandling av de praktiska lösningarna i nätverken främjar den gemensamma förståelsen och en mer omfattande användning av verktygen. Beaktandet av barns delaktighet blir systematiskt endast genom utbildning och gemensamma verksamhetsmodeller.

Praxis under utveckling

Esbo har som mål att ta i bruk en förhandsbedömning av barnkonsekvenser. För närvarande testar vi nya blanketter som skapats för ändamålet. Avsikten är att man vid barnkonsekvensanalys ska använda samma blankett som vid andra beslut så att barnens perspektiv beaktas systematiskt i all verksamhet.

Avsikten är att det skolsamarbete som använts i enkäten Mitt Esbo på kartan ska fortsätta och att man på så sätt även i fortsättningen ska få barnens och de ungas röst hörd i enkäterna. I stadsplaneringen behövs också barns och ungas röst.

I skolbyggnadsprojekt varierar praxisen för elevernas deltagande fortfarande projektvis, men målet är att förenhetliga påverkningsmetoderna under de närmaste åren. Det finns planer på att utveckla barnskyddets klientråd så att modellen kan tas i bruk också i andra verksamheter.

För Västra Nylands välfärdsområde planeras familjecenter där man särskilt betonar att barn och familjer ska mötas och höras samt att klienterna ska tas med i utvecklingen.

Vidareutveckling av Esbo stads delaktighetsmodell

När Esbo stads modell för delaktighet vidareutvecklas tas barnen och ungdomarna med i utvecklingen av modellen och på så sätt säkerställs barnens möjligheter att påverka. Invånarna i alla åldrar i Esbo har och ska också i fortsättningen ha möjlighet att växa, utvecklas och blomstra i sitt liv. Esbo utvecklas tillsammans med sina invånare och genom deras försorg, och var och en ska kunna uppleva sig vara Esbobo. Målen för delaktighet följs upp i delårsrapporterna och delaktighet har också föreslagits vara ett mål för fullmäktigeperioden.

Delaktighetsarbete utförs överallt i staden och det angår alla. Arbetet koordineras av koncernförvaltningen. Personalen får också stöd av en större grupp via stadens eget nätverk för delaktighet. Nätverket är öppet för alla stadens anställda och var och en kan delta i det enligt sitt behov och sina möjligheter. Nätverkets verksamhet vidareutvecklas och det utvidgas kontinuerligt. Målet är att stödja hela personalens arbete och kompetens i fråga om delaktighet.

En utmaning i en del av verksamheterna är också att projekten emellanåt är långvariga. Det kan ta flera år från planering till genomförande. Det kan vara svårt för små barn att förstå detta, redan ett år är ju en lång tid i ett barns liv. Det kan ha ordnats en enkät eller en tillställning om ombyggnad av en närlekpark 2–3 år tidigare. En sexåring, eller då en 3–4-åring tycker, att det har varit för en evighet sedan. De minsta barnen behöver också hjälp av en vuxen för att kunna delta.

När den nya Berättelsen om Esbo har blivit färdig är det dags att också granska Esbo stads modell för delaktighet och vid behov uppdatera den. Barns och ungas delaktighet har genast i början av den nya fullmäktigeperioden blivit ett starkt ämne för diskussion och uppmärksamhet. Målet är att under de kommande åren på bred front ta i bruk nya verksamhetsmodeller och verktyg som involverar barn som ett led i genomförandet och utvecklingen av delaktighetsmodellen.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 4.10.2021 § 342

Förslag

Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Saara Hyrkkös m.fl. motion 26.4.2021 om utveckling av hörandet av barn och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid mötet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite lasten kuulemisen kehittämisestä

För kännedom